

ESKİŞEHİR BAROSU DERGİSİ

GÜNCEL GELİŞMELERLE AMATÖR DENİZCİ BELGESİ

Av. Fatih Emre CANSU*

Öz

Ticari amaç taşımaksızın sadece gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan, ulusal standartlara göre ölçüldüğünde gövde boyu (LH) 2,5 metre (dahil) ile 24 metre (dahil) arasında olan teknelerin iç ve karasularda sevk ve idare edilebilmesi için alınması gereken zorunlu belge Amatör Denizci Belgesi (ADB) olarak isimlendirilmektedir. Amatör Denizci Belgesi edinebilmenin ve bu belgeye sahip olmanın sahibine getireceği birtakım sonuçları bulunmaktadır. İş bu çalışmada, söz konusu belgeyi edinmek için yerine getirilmesi gereken şartların ve belgeye sahip olmanın hukuki sonuçları üzerinde durulmaya gayret edilecektir.

Anahtar Kelimeler

Belge, denizci, denizcilik belgesi, denizcilik, tekne.

* Serbest Avukat, Konya Barosu, KTO Karatay Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, Orcid: 0009-0001-4795-7665, f.emrecansu@gmail.com.

THE AMATEUR SEAMAN CERTIFICATE IN LIGHT OF RECENT DEVELOPMENTS

Abstract

The compulsory document that must be obtained in order to be able to steer and manage boats with a hull length (LH) between 2.5 metres (inclusive) and 24 metres (inclusive) when measured according to national standards, which are used only for activities such as recreation, entertainment, sports and amateur fishing without commercial purposes, in inland and territorial waters is called Amateur Seaman Certificate (ADB). Obtaining and holding an Amateur Seaman Certificate has a number of consequences for the holder. In this study, we will endeavour to focus on the conditions to be fulfilled in order to obtain the said certificate and the legal consequences of having the certificate.

Keywords

Document, seafarer, seamanship certificate, maritime, boat.

I. GİRİŞ

Ülkemizde, özel teknelerin, herhangi bir bölge, mesafe ve zaman sınırı olmaksızın, en az Amatör Denizci Belgesi sahibi veya güverte sınıfı gemici ve üstü yeterlik belgesi sahibi bir kişinin sevk ve idaresinde seyredeceklerine dair bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme ile özel teknelerde Amatör Denizci Belgesi ya da güverte sınıfı gemici ve üstü yeterlik belgesi sahibi olma zorunluluğu getirilmiştir. Söz konusu düzenleme 18.01.2023 tarihli ve 32077 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Özel Teknelerin Donatımı ve Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte yer almaktadır.

Amatör Denizci Belgesi ile ilgili yürürlükteki tek mevzuat ise 18.01.2023 tarihli ve 32077 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Özel Teknelerin Donatımı ve Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmeliktir. Akabinde deniz ticaret hukukunun kaynakları arasında yer alan, daha genel düzenlemeler içeren mevzuatlar gelmektedir.

Bu çalışmada, Amatör Denizci Belgesi'nin sahibine sağlamış olduğu hukuki hakların neler olduğu, Amatör Denizci Belgesi'ni alma zorunluluğunun hangi deniz araçları için geçerli olduğu, Amatör Denizci Belgesi'nin nasıl edinileceği ve Amatör Denizci Belgesi'nin hukuki niteliğinin ne olduğu üzerinde durmaya çalışılacaktır. Amatör Denizci Belgesi'ne sahip olma zorunluluğu 18.01.2023 tarihli ve 32077 sayılı Özel Teknelerin Donatımı ve Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelik'ten kaynaklanmış olduğundan ve mevzuatımızda yer alan bir düzenleme akabinde belli sonuçlar silsilesini getirdiğinden, bu belgenin incelenmesi ve üzerine çalışma yapılmasının faydalı olabileceği kanaatindeyiz.

II. ÖZEL TEKNE VE BAĞLAMA KÜTÜĞÜ KAVRAMLARI

Özel teknenin tanımı, 18.01.2023 tarihli ve 32077 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Özel Teknelerin Donatımı ve Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmeliğin 4. Maddesinin (d) bendinde yer almaktadır. Buna göre “ticari amaç olmaksızın münhasıran gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi

faaliyetlerde kullanılan, ulusal standarda göre ölçüldüğünde gövde boyu (LH) 2,5 metre (dahil) ile 24 metre (dahil) arasında olan ve bağlama kütüğüne veya gemi siciline kaydedilerek bağlama kütüğü ruhsatnamesi veya gemi sicil tasdiknamesi düzenlenmiş olan tekneleri” ifade edeceği belirtilmiştir. Yönetmelikte yapılan tanımda bir bakıma özel teknenin birtakım özelliklere sahip olması gerektiği anlaşılmaktadır.

Ticaret dışı gemi ifadesinden ise 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda yer alan “ticaret gemisi” tanımının dışında, kamu gemisi niteliği taşımayan ve sadece gezinti, spor, eğitim, öğretim ve bilim amaçlarına tahsis edilmiş gemilerin anlaşılması gerektiği ifade edilmektedir¹.

Bağlama kütüğü kavramı içinse, her liman başkanlığında ve liman başkanlığının yetki alanında olmayan iç sularda belediyeler bünyesinde tutulan bir kayıt teşkilatı olduğu ifade edilmiştir². Bağlama kütüğünün kapsamına gemiler, deniz araçları ve iç su araçlarının girmekte olduğu Bağlama Kütüğü Yönetmeliğinde ifade edilmiştir³. Bu yönüyle özel teknelerde, bir çeşit deniz aracı olduğundan söz konusu yönetmelik kapsamında yer almaktadır.

Amatör denizci teknesinin tanımı ise ayrıca Deniz Emniyeti Kanunu tasarısında yer almıştır⁴. Söz konusu tasarı da ise, amatör denizci teknesi; “herhangi bir ticari faaliyet olmaksızın, gezi, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetler yapmak amacıyla kullanılan gemiyi,” ifade etmekte olduğu belirtilmiştir⁵. Ancak tasarının henüz yasalaşmadığı, tasarının yasalaşmasına yönelik herhangi bir çalışma yapılmadığı ifade edilmiştir⁶.

¹Kerim Atamer, *Deniz Ticareti Hukuku*, Cilt: 1, İstanbul, Oniki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, 2017, s.683

²İsmail Karadana, *Gemi Satış Sözleşmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuku Anabilim Dalı, Mersin, 2019, s.49

³Emine Yazıcıoğlu, *Deniz Ticareti Hukuku*, İstanbul, Filiz Kitabevi, 16. Baskı, 2020, s. 129

⁴İsmail Demir, “Türk Hukukunda Deniz Emniyetine İlişkin Düzenlemelere Genel Bakış,” *Prof. Dr. Sabih ARKAN’a Armağan*, Ankara, On İki Levha Yayıncılık, 2019, s.358

⁵İsmail Demir, s.369

⁶İsmail Demir, s.369

III. AMATÖR DENİZCİLİK MEVZUATININ TARİHİ

01.07.2004 tarih ve 25509 sayılı Amatör Denizci Yönetmeliği 2004 yılında yürürlüğe girmişti. Bu yönetmelikte, amatör denizci kavramı, deniz ya da iç sularda motorlu-motorsuz tüm deniz araçlarını, ticari amaç dışında gezi veya su sporları amacıyla kullanan kişiler olarak tanımlanmıştı. 2008 yılında 18.01.2023 tarihli ve 32077 sayılı Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden sonra Amatör Denizci Yönetmeliği yürürlükten kalkmıştır⁷.

Amatör Denizci Yönetmeliği'nin 5. maddesinin a bendinde, amatör denizci belgesini almaya hak kazanmak için yeterlilik şartları arasında 14 yaşını bitirme şartları yer almaktaydı. Ancak, 18.01.2023 tarihli ve 32077 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Özel Teknelerin Donatımı ve Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmeliği'nin 6. maddesi a bendine göre, 15 yaş şartı bulunmaktadır. 18 yaşından küçük olanlar için ise yönetmeliğin ekinde yer alan noterden onaylı muvafakatnameyi alması gerekmektedir. Dolayısı ile söz konusu belgeyi almak için gerekli olan yaş şartında değişiklik olmuştur.

Tek değişiklik bununla da sınırlı değildir. 18.01.2023 tarihli ve 32077 sayılı yönetmelik yürürlüğe girmeden önce, yapılacak yazılı sınavda 100 tam puan üzerinden 60 puan alınması gerekmekteydi⁸.

2008 yılında Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında çıkan yönetmeliğin adı, 13.9.2009 tarihli ve 27348 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklik ile günümüzdeki halini almıştır⁹. 2024 yılı itibarıyla amatör denizcilik ile ilgili en güncel

⁷Kıvanç Demirsoy ve Sevinç Korkmaz Alkan, “İş Sağlığı ve Güvenliği Bağlamında Amatör Denizcilik ve Balıkçı Barınakları” *Mersin Üniversitesi Denizcilik ve Lojistik Araştırmaları Dergisi*, Cilt 4 Sayı 1, 2022 s.44-63

⁸Kıvanç Demirsoy ve Sevinç Korkmaz Alkan, s. 44-63

⁹[https://www.denizlerdeyiz.org/01-](https://www.denizlerdeyiz.org/01-Mevzuat/Y%C3%B6netmelik/%C3%96ZEL%20TEKNELER%C4%B0N%20DONATIMI%20VE%20KULLANACAK%20K%C4%B0%C5%9E%C4%B0LER%C4%B0N%20YETERL%C4%B0KLER%C4%B0%20HAKKINDA%20Y%C3%96NETMEL%C4%B0K.pdf)

[Mevzuat/Y%C3%B6netmelik/%C3%96ZEL%20TEKNELER%C4%B0N%20DONATIMI%20VE%20KULLANACAK%20K%C4%B0%C5%9E%C4%B0LER%C4%B0N%20YETERL%C4%B0KLER%C4%B0%20HAKKINDA%20Y%C3%96NETMEL%C4%B0K.pdf](https://www.denizlerdeyiz.org/01-Mevzuat/Y%C3%B6netmelik/%C3%96ZEL%20TEKNELER%C4%B0N%20DONATIMI%20VE%20KULLANACAK%20K%C4%B0%C5%9E%C4%B0LER%C4%B0N%20YETERL%C4%B0KLER%C4%B0%20HAKKINDA%20Y%C3%96NETMEL%C4%B0K.pdf)

düzenleme, 2009 yılında yapılan değişiklikle gelmiş olup, amatör denizcilikle ilgili düzenlemelerin yer aldığı tek mevzuat niteliğindedir.

IV. AMATÖR DENİZCİ BELGESİ

Belgeyi edinmek için gerekli şartlar 18.01.2023 tarihli ve 32077 sayılı Özel Teknelerin Donatımı ve Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte yer almaktadır.

A. Belgeyi Edinme Şartları

Söz konusu şartlar genel olarak 18.01.2023 tarihli ve 32077 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Özel Teknelerin Donatımı ve Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte yer almaktadır. Buna göre, yönetmeliğin 6. maddesine göre, 15 yaşını bitirmiş olmak gerekmekte olup 18 yaşından küçük olanlar için ise yönetmeliğin ekinde yer alan noter onaylı muvafakatnameyi almak ayrıca gerekmektedir. Yönetmeliğin 10. maddesinde yer alan diğer şartlar ise, uzaktan eğitim programını tamamlamak, uygulama eğitimini tamamlamak, yapılacak sınavda başarılı olma, şartları aranmaktadır. Sınavda başarılı olmak için 100 tam puan üzerinden en az 70 puan almak gerekmektedir. Amatör Denizci Belgesi almak için girilmesi gereken sınav çevrimiçi ortamda yapılmaktadır¹⁰. Uygulama eğitimi ise, yetkilendirilen kurum ve kuruluşlarca verilmektedir. 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümlerince sürücü belgesi sahibi olanların, sağlık şartlarından muaf olduğu belirtilmiştir¹¹.

B. Kullanım Esasları

18.01.2023 tarihli ve 32077 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Özel Teknelerin Donatımı ve Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmeliğin 14. maddesine göre ticari faaliyette bulunmaksızın gezi ve sportif amaçlı olarak mürettebatsız (*bare-boat*) kiralanan ticari yatlar, kiracı sıfatıyla Amatör

¹⁰ <https://adbs.uab.gov.tr/> Erişim Tarihi: 10.01.2025

¹¹ <https://www.uab.gov.tr/uploads/pages/amator-denizci-belgesi/sikca-sorulan-sorular.pdf> E.T: 10.01.2025

Denizci Belgesi sahibi kişilerce sevk ve idare edilebileceği ifade edilmiştir. Aynı yönetmeliğin 17. maddesinde ise, özel teknelerin hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamayacağı belirtilmiştir. Bir başka düzenlemede ise, özel teknelerin Aynı maddenin 2. fıkrasında, bağlama Kütüğü Ruhsatnamesinde veya Gemi Sicil Tasdiknamesinde kayıtlı olmayan makine ile seyre çıkmasının yasak olduğu belirtilmiştir.

C. Amatör Denizcilikte Vergilendirme

Amatör Denizci Belgesi almak için herhangi bir deniz aracı (özel tekne) sahibi olmanın gerektiğine dair bir düzenleme yapılmış değildir. Özel tekne edinirken birtakım vergilerin ödenmekte olduğu izah edilmiştir. Özel teknenin ilk iktisabında, tekne değeri üzerinden önce %8 oranında Özel Tekne Vergisi sonra da %18 oranında Katma Değer Vergisi (KDV) ödenmesi gerekmektedir. KDV teknenin, Özel Tekne Vergisi eklenmiş değeri üzerinden tahakkuk ettirildiği için vergi üzerinden de vergi alındığından bahsedilmiş ve toplam ödenecek vergi oranını %27,44 olduğu ifade edilmiştir¹². Almanya, Fransa gibi ülkelerde özel teknelerin KDV dışında başka hiçbir şekilde vergilendirilmediği ifade edilmiştir¹³. Hatta özel teknelerin en yaygın kullanıldığı ülke olan Amerika Birleşik Devletleri'nde ise KDV yerine %6 oranındaki tek ödenen verginin *boat tax* olduğundan bahsedilmiştir¹⁴.

30 Mayıs 2008 tarihinde 2/268 esas numarası ile Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan kanun teklifi ile özel teknelerin vergilendirilmesinde birtakım değişiklikler olmuştur. Kanun tekliflerinde özel teknelerden Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV) kaldırılmakta ve yerine harç uygulaması getirildiği gözlemlenmiştir¹⁵. Bu düzenlemelerin yapılmak istenmesindeki amacın denizciliğin geliştirilmesi, vatandaşlar üzerindeki malî yükün hafifletilmesi, kayıt dışılığın önlenmesi, yabancı

¹²Sedat Altunay, "Amatör Denizcilikte Vergi Problemi", *Legal Mali Hukuk Dergisi*, C 2, S 24, 2006, s. 2945-2947

¹³Sedat Altunay, s. 2945-2947

¹⁴Sedat Altunay, "Motorlu Taşıtlar Vergisi Konusunda Amatör Denizcilik Federasyonu'nun Değerlendirmeleri" *Legal Mali Hukuk Dergisi*, C 2, S 15, 2006, s. 687-689.

¹⁵Hakan Üzeltürk, "Özel Teknelerin Vergilendirilmesinde Karmaşa", *Legal Mali Hukuk Dergisi* C 4, S 47, 2008, s. 2583-2587

bayraktan Türk bayrağına gelişin sağlanması, gibi hedeflerin olduğu ifade edilmiştir¹⁶. Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV) kaldırılmış olsa bile, özel teknenin mahiyeti gereği bağlama kütüğüne kaydettirilmesi esnasında, ödenmesi gereken harç bulunmaktadır. Örneğin 5 metre uzunluğunda bir tekne sahibinin ödemesi gereken harç tutarı 2024 yılı için 3.500 TL olacaktır¹⁷.

13 Ekim 2016 tarihli 29856 sayılı ve 3 Şubat 2017 tarih 29968 sayılı Resmî Gazetede Yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) ve (IV) Sayılı Liste Uygulama Tebliği ile tekneler, yatlar ve gezinti gemilerinde Özel Tüketim Vergisi %0'a indirilmiştir¹⁸.

Söz konusu vergi muafiyetlerini ve vergi oranı indirimini kanımızca isabetlidir. Zira Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının “Hedef 2023 Bir Milyon Denizci” sloganı ile ülkemizde denizliğe olan ilginin artması amaçlanmıştır. Bu kapsamda bir milyonuncu Amatör Denizci Belgesi için özel bir tören bile yapıldığı görülmüştür¹⁹.

D. Harçtan Muafiyet

492 sayılı Harçlar Kanununa göre 5 metreden küçük kayıklar, tekneler, taşımacılar, balıkçılar harçtan muaf kılındığı belirtilmiştir²⁰. Nitekim Harçlar Kanunu'nun 7 Sayılı Tarifesi incelendiğinde harçların ödenme yükümlülüğünün 5 metreden başlatılarak gösterilmiş olması da bunu doğrulamaktadır. Dolayısıyla Amatör Denizci Belgesi ve 5 metreden kısa bir özel tekneye sahip olan kişi, 492 sayılı Harçlar Kanununa göre ilgili tarifede yazan harcı ödemek zorunda değildir.

Amatör Denizci Belgesini edinmek içinse, 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 7 Sayılı Tarifesi 'ne göre ödenmesi gereken belge harcının ise, 2024 yılı için 381,90TL olduğu görülmektedir.

¹⁶Hakan Üzeltürk, s. 2583-2587

¹⁷ <https://istanbulliman.uab.gov.tr/baglama-kutugu-islemleri-icin-gerekenler> Erişim Tarihi: 27.10.2024

¹⁸İşıl Ayas, Cahit Şanver ve Mehtap Topalfakıoğlu, Nihayet “Mükelleflerin Özel Tüketim Vergisinde Yapılan Değişikliklere Tepkileri” *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 4 Sayı 4, s. 214- 231,

¹⁹<https://denizcilik.uab.gov.tr/1-milyon-amator-denizci-projesi> Erişim Tarihi: 27.10.2024

²⁰Amatör Denizcilik Federasyonu, “Başımıza Gelenler Bir Davada Dile Getirilenler” *Legal Mali Hukuk Dergisi*, C 7, S 79, 2011, s. 1785-1790

E. Değerli Kâğıt Bedeli Ödenip Ödenmeyeceği

Amatör Denizci Belgelerinde değerli kâğıt bedeli alınmamaktadır. Keza değerli kâğıt bedelleri aile cüzdanı, T.C. Kimlik Kartı, pasaport, ikamet izni, sürücü belgeleri, banka çekleri, mavi kart gibi belgeler içindir²¹. Amatör Denizci Belgelerinden değerli kâğıt bedeli alınacağına dair bir uygulama olmadığı gibi, herhangi bir mevzuatta bu yönde bir düzenleme de bulunmamaktadır. Amatör Denizci Belgelerinin ilk edinimlerinde, sadece belge harcı ödenmektedir. Bu yapılan ödeme değerli kâğıt bedeli mahiyetinde değildir.

F. Kısa Mesafe Telsiz Operatörü Belgesinin Gerekip Gerekmediği

Her özel teknede bir telsiz cihazının olması aslında resmi bir zorunluluk değildir. Ancak uygulamada mutlak var olan ve olması da şiddetle önerilen emniyet esaslı çok önemli bir iletişim aracı olduğu vurgulanmıştır²². Uygulamada tekne sahiplerinin birçoğunun teknesinde telsiz cihazları bulunmaktadır. Telsiz cihazlarının limanla iletişimde, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile iletişimde, diğer teknelerle iletişimde, acil durumlarda, meteorolojik olaylar hakkında bilgi edinmek amacıyla gerekli olduğu kanaatindeyiz.

Bu nedenle, tekne sahiplerinin teknelerinde telsiz donanımı var ise, kısa adı KMT olan Kısa Mesafe Telsiz ehliyetini almaları gerekmektedir. Ancak bu belgeyi edinmek Amatör Denizci Belgesini edinmenin bir sonucu değildir. Keza teknede, telsiz donanımı yok ise, Kısa Mesafe Telsiz ehliyetini almak gerekemeyebilir. Deniz araçlarında birbirinden farklı haberleşme sistemleri kullanılmaktadır. Deniz araçlarının birbirleri ve kara ile iletişimde günümüzde en sık kullanılanın “Kısa mesafe telsiz sistemi” olarak adlandırılan VHF haberleşme sistemi olduğu ifade edilmiştir²³.

²¹ <https://legalbank.net/belge/degerli-kagit-bedelleri-2024-yili/1507099/> erişim tarihi: 29.10.2024

²² <https://www.kechisailing.com/amator-denizci-belgesi-ve-kisa-mesafe-telsiz-egitimleri/> E.T: 29.10.2024

²³ Tayfun Acarer, “VHF Kısa Mesafe Deniz Haberleşmesinin Data İletişimine Dönüşmesinin Deniz İşletmelerinin Gemi Yönetimleri İçin Temin Edeceği Olanaklar” *Denizcilik Araştırmaları Dergisi: Amfora*, Cilt 2, Sayı 3, 2023, s.15-31

Bir başka yazara göre, gemilerin emniyetli ve gecikmeksizin seyirleri için haberleşme oldukça önemlidir. Özellikle can ve mal emniyeti, seyir uyarıları, hava tahmin raporları, fırtına ihbarları, seyir haritaları, vb. bilgilerin gemilere zamanında ve etkin bir biçimde iletilmesi ancak iyi bir deniz haberleşmesi ile mümkündür. Bununla beraber deniz araçlarından edinilen verilere göre uygun seyir planlarının yapılmasında haberleşmenin etkisi büyüktür²⁴. Bu haberleşmeler ise deniz araçlarında bulunan telsiz donanımları ile mümkündür. Haberleşme sistemlerinin çeşitlerinin incelemek çalışmamızın konusuna çıkacaktır. Amatör Denizci Belgesini edinmek, Kısa Mesafe Telsiz ehliyetini almayı zorunlu kılmaz. Ancak Kısa Mesafe Telsiz ehliyeti yukarıda sayılan nedenlerden ötürü oldukça önem arz etmekte olduğu kanaatindeyiz.

SONUÇ

Amatör Denizci Belgesi ticari amaç olmaksızın sadece gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan, gövde boyu 2,5 metre (dahil) ile 24 metre (dahil) arasında olan deniz araçlarını kullanmak için edinilmesi zorunlu olan bir belgedir. Söz konusu belgeyi edinmek için yaş, sağlık, sınav, uygulama eğitimi şartı bulunmaktadır.

Boy 2,5 metre (dahil) ile 24 metre (dahil) arasında olan deniz araçlarını, Amatör Denizci Belgesi ile kullanabilmek için birtakım vergiler ve harçlar bulunmaktadır. Teknenin ilk iktisabında toplamda %27,44 oranında KDV ve Özel Tekne Vergisi; edinilen bu tekneyi bağlama kütüğüne kaydettirmek istendiğinde ise 2024 yılı için 3500TL, 2025 yılı içinse 5037,50 TL bağlama kütüğü harcı ödenmesi gerekmektedir. Harçların ve vergilerin her yıl yeniden değerlendirilme oranına göre tutarlarında değişiklik yaşanmaktadır. Bu harç ve vergilerin amatör denizcilerin denizciliğe olan ilgisini azalttığı, amatör denizciliğin, amatör olmasından kaynaklı olarak devlet desteğine ve vergi muafiyetine ihtiyacı olduğu kanaatindeyiz. Almanya, Fransa, Amerika Birleşik Devletleri gibi ülkelerde alınan vergi ve harçların daha az

²⁴Tayfun Acarer, “Deniz Haberleşmesinde Datanın Payı Artıyor” *Türk Denizcilik ve Deniz Bilimleri Dergisi*, Cilt 10, Özel Sayı 1, 2024, s. 62-80

olduğunu gözlemlenmiştir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının hedeflediği “Bir Milyon Denizci Projesi” kapsamında, zaman içinde denizcilere yönelik birtakım düzenlemeler getirdiğini, mali külfetin bir nebze azaltıldığı sonucuna varmış bulunmaktayız.

Boy 2,5 metre (dahil) ile 24 metre (dahil) arasında olan deniz araçlarını, aynı zamanda bağlama kütüğüne kaydettirme zorunluluğu bulunmaktadır. Bu kayıt esnasında deniz aracının uzunluğuna göre bir bağlama parası ödenmektedir.

“Denizciliğin ve denize bağlı sektörlerin gelişimi amatör denizciliğin başka bir deyişle deniz sevgisinin gelişimine bağlıdır” cümlesiyle desteklenmesi gerekenin ne olduğu tespit edilmiştir. Bu da amatör denizcilerdir ve deniz sevgisidir. Denizcilik tutkusuna sahip, güvenli bir şekilde deniz üzerinde seyahat etmek isteyen kişiler Amatör Denizcilik Belgesi almaktadır.

KAYNAKÇA

- Acarer, Tayfun “Deniz Haberleşmesinde Datanın Payı Artıyor” *Türk Denizcilik ve Deniz Bilimleri Dergisi*, Cilt 10, Özel Sayı 1, 2024.
- Acarer, “Tayfun VHF Kısa Mesafe Deniz Haberleşmesinin Data İletişimine Dönüşmesinin Deniz İşletmelerinin Gemi Yönetimleri İçin Temin Edeceği Olanaklar” *Denizcilik Araştırmaları Dergisi: Amfora*, Cilt 2, Sayı 3, 2023, s.15-31
- Altunay Sedat, “Amatör Denizcilikte Vergi Problemi”, *Legal Mali Hukuk Dergisi*, Cilt 2, Sayı 24, 2006, s. 2945-2947
- Altunay Sedat: “Motorlu Taşıtlar Vergisi Konusunda Amatör Denizcilik Federasyonu’nun Değerlendirmeleri” *Legal Mali Hukuk Dergisi*, Cilt 2, Sayı 15, 2006, s. 687-689.
- Amatör Denizcilik Federasyonu, “Başımıza Gelenler Bir Davada Dile Getirilenler” *Legal Mali Hukuk Dergisi*, Cilt 7, Sayı 79, 2011, s. 1785-1790.
- Atamer Kerim, *Deniz Ticareti Hukuku* Cilt: 1, İstanbul, Oniki Levha Yayıncılık, 1. Baskı 2017.
- Ayas, İşıl Cahit Şanver ve Mehtap Topalfakioğlu, Nihayet “Mükelleflerin Özel Tüketim Vergisinde Yapılan Değişikliklere Tepkileri” *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 4 Sayı 4, 2017, s. 214-231,
- Demir İsmail “Türk Hukukunda Deniz Emniyetine İlişkin Düzenlemelere Genel Bakış,” *Prof. Dr. Sabih ARKAN’a Armağan*, Ankara, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Demirsoy Kıvanç ve Sevinç Korkmaz Alkan, “İş Sağlığı ve Güvenliği Bağlamında Amatör Denizcilik ve Balıkçı Barınakları” *Mersin Üniversitesi Denizcilik ve Lojistik Araştırmaları Dergisi*, Cilt 4, Sayı 1, 2022, s. 44-63.
-

Karadana İsmail, *Gemi Satış Sözleşmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuku Anabilim Dalı, Mersin, 2019.

Üzeltürk, Hakan “Özel Teknelerin Vergilendirilmesinde Karmaşa”, *Legal Mali Hukuk Dergisi* Cilt 4, Sayı 47, 2008, s. 2583-2587

Yazıcıoğlu Emine, *Deniz Ticareti Hukuku*, İstanbul, Filiz Kitabevi, 16. Baskı, 2020,

[https://www.denizlerdeyiz.org/01-](https://www.denizlerdeyiz.org/01-Mevzuat/Y%C3%B6netmelik/%C3%96ZEL%20TEKNELER%C4%B0N%20DONATIMI%20VE%20KULLANACAK%20K%C4%B0%C5%9E%C4%B0LER%C4%B0N%20YETERL%C4%B0KLER%C4%B0%20HAKKINDA%20Y%C3%96NETMEL%C4%B0K.pdf)

Mevzuat/Y%C3%B6netmelik/%C3%96ZEL%20TEKNELER%C4%B0N%20DONATIMI%20VE%20KULLANACAK%20K%C4%B0%C5%9E%C4%B0LER%C4%B0N%20YETERL%C4%B0KLER%C4%B0%20HAKKINDA%20Y%C3%96NETMEL%C4%B0K.pdf,

<https://www.kechisailing.com/amator-denizci-belgesi-ve-kisa-mesafe-telsiz-egitimleri/> E.T: 29.10.2024

<https://legalbank.net/belge/degerli-kagit-bedelleri-2024-yili/1507099/> E.T: 29.10.2024

<https://adbs.uab.gov.tr/> Erişim Tarihi: 10.01.2025

<https://www.uab.gov.tr/uploads/pages/amator-denizci-belgesi/sikca-sorulan-sorular.pdf> E.T: 10.01.2025